

RAZPRAVE

PROBLEMATIČNA IMENA DRŽAV V SLOVENSKEM JEZIKU

AVTORJA

dr. Drago Kladnik

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Gosposka ulica 13, SI – 1000 Ljubljana, Slovenija
drago.kladnik@zrc-sazu.si

dr. Drago Perko

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Gosposka ulica 13, SI – 1000 Ljubljana, Slovenija
drago@zrc-sazu.si

UDK: 91:81'373.21(497.4)

COBISS: 1.01

IZVLEČEK

Problematicna imena držav v slovenskem jeziku

Celoto vseh zemljepisnih imen na svetu v vseh jezikih delimo na endonime in eksonime. Slovenski endonimi so slovenska zemljepisna imena znotraj slovenskega etničnega ozemlja, slovenski eksonimi pa slovenska zemljepisna imena na vseh ostalih ozemljih, če se razlikujejo od endonimov na teh ozemljih. Tudi slovenska imena tujih držav so eksonimi, kadar se razlikujejo od izvirnih imen. Formalno problem zapisovanja imen držav v slovenskem jeziku rešuje slovenski standard SIST ISO 3166-1 z naslovom Kode držav. Članek predstavlja postopek in probleme standardizacije imen držav za prenovljeni slovenski standard.

KLJUČNE BESEDE

geografija, zemljepisno ime, ime države, standardizacija, UNGEGN, ISO, Slovenija, slovenski jezik

ABSTRACT

Problematic country names in Slovene language

All of the geographical names used around the world are divided into endonyms and exonyms. Slovenian endonyms are Slovenian geographical names used within Slovenian ethnic territory and Slovenian exonyms are Slovenian geographical names used in all other territories if they differ from the endonyms in these territories. Slovenian names of other countries are also exonyms if they differ from the original names. Formally, the issue of writing the names of countries in Slovenian is regulated by the Slovenian standard SIST ISO 3166-1, titled »Country Codes«. This article presents the procedure for standardizing country names for the revised Slovenian standard and related issues.

KEY WORDS

geography, geographical name, country name, standardization, UNGEGN, ISO, Slovenia, Slovenian language

Uredništvo je prispevek prejelo 22. junija 2007.

1 Uvod

Imena delimo na občna in lastna imena. Občna imena, na primer reka, gora in mesto, pišemo z malo začetnico, lastna imena, na primer Sava, Triglav in Ljubljana, pa z veliko začetnico. Lastna imena delimo na imena bitij, na primer imena oseb in živali, stvarna imena, na primer imena ustanov in umetnostnih del, ter zemljepisna imena. Izraz zemljepisno ime ima še tri sopomenke oziroma blizupomenke: geografsko ime, krajevno ime in toponim (grško *tópos* 'kraj' in *ónyma*, narečna različica od *ónoma* 'ime'). Veda o izvoru in pomenu zemljepisnih imen se imenuje toponomastika, veda, ki preučuje zemljepisna imena, pa toponimika (Kladnik 2007, 22).

Zemljepisna imena delimo na naselbinska in nenaselbinska zemljepisna imena. Naselbinska zemljepisna imena so imena mest, trgov in vasi, torej samostojnih naselij, ter imena zaselkov. Vsa ostala zemljepisna imena, med njimi imena delov naselij, gora, rek, pokrajin in podobno, so nenaselbinska zemljepisna imena (Slovenski pravopis 2001). Mednje uvrščamo tudi imena držav. Ločevanje med naselbinskimi in nenaselbinskimi zemljepisnimi imeni je v slovenskem jeziku zelo pomembno, saj se nekatera pravopisna pravila za pisanje obeh vrst zemljepisnih imen razlikujejo.

Celoto vseh zemljepisnih imen na svetu v vseh jezikih delimo na endonime in eksonime. Endonim (grško *éndon* 'znotraj') je zemljepisno ime nekega pojava v enem od jezikov, ki se govorijo na ozemlju tega pojava, eksonim (grško *éksō* 'zunaj') pa je zemljepisno ime nekega pojava v enem od jezikov, ki se ne govorijo na ozemlju tega pojava, če se razlikuje od endonima tega pojava. Poenostavljeno rečeno je endonim domače, izvirno ime zemljepisnega pojava, eksonim pa tuje ime istega pojava (Veliki atlas sveta 2005, 199).

Slovenski endonimi so slovenska zemljepisna imena znotraj slovenskega etničnega ozemlja, slovenski eksonimi pa slovenska zemljepisna imena na vseh ostalih ozemljih, če se razlikujejo od endonimov na teh ozemljih. Tako je Ljubljana slovenski endonim in *Laibach* nemški eksonim za glavno mesto Slovenije, Dunaj pa slovenski eksonim in *Wien* nemški endonim za glavno mesto Avstrije. Tudi slovenska imena tujih držav so eksonimi, kadar se razlikujejo od izvirnih imen. Tako je na primer zemljepisno ime Nemčija slovenski eksonim za nemški endonim *Deutschland*, zemljepisno ime Latvija pa ni slovenski eksonim za latvijski endonim *Latvija*, saj se obe imeni za isti zemljepisni pojav ne razlikujeta (Kladnik, Perko 2004, 219).

Raba zemljepisnih imen še zdaleč ni enotna, kar povzroča težave pri medsebojnem komuniciranju. Zaradi tega se vseskozi kažejo potrebe po bolj poenoteni rabi, ki jo v najbolj skrajni obliki predstavljajo standardizirana zemljepisna imena. Za standardizacijo pa je nujen poseben postopek. V splošnem je standardizacija dejavnost vzpostavljanja usklajenih pravil in določil z namenom, da se doseže optimalna stopnja urejenosti na danem področju, standardizacija zemljepisnih imen pa je postopek načrtnega in zavestnega poenotenja njihove rabe. V ta namen standardizacijski imenoslovni organ za določen topografski objekt ali geografski pojav uradno določi praviloma eno, v nekaterih primerih tudi več zemljepisnih imen, pripravi imenik jezikovno in drugače ustreznih zemljepisnih imen, skupaj z natančnimi navodili za njihovo rabo, pravilen zapis in tudi ustrezno rabo v tujih jezikih (Kladnik 2007). V slovenskem jeziku imamo standardizirana le zemljepisna imena na zemljevidu Slovenije v merilu 1 : 1.000.000 (Perko 2001) in na zemljevidu Slovenije v merilu 1 : 250.000, ki sta bila izdelana posebej prav za standardizacijo (zadnji je v sklepnih fazi izdaje).

Standardizirana so tudi imena vseh držav in nekaterih odvisnih ozemelj, takšnih z najvišjo stopnjo avtonomije. Standardizacija še ne pomeni, da je določeno ime za vse večne čase zacementirano in nespremenljivo. Včasih ga je treba predruščiti zaradi spremenjenih političnih okoliščin in z njimi povezanih sprememb izvirnih imen, včasih pa se jih spreminja tudi na pobudo uporabnikov v ciljnem jeziku, to je slovenščini, kar se dogaja zlasti zaradi potreb po še večjem poenotenju oziroma sistematiziranju rabe tovrstnih imen. Zaradi tega se ob vsakem postopku obdelave imenskega gradiva za standardizacijo tovrstnih imen ne lotevamo le izrazito problematičnih imen ampak celotnega imenskega korpusa. Edino takšen pristop lahko zagotovi ustrezne rešitve, problemi pa se vseskozi kažejo pri njihovi diseminaciji.

Ti so še toliko bolj izraziti, ker nam doslej sprejetih rešitev še ni uspelo zadovoljivo prenesti v najnovejše različice slovenskega pravopisa (Kladnik 2005 in 2007).

2 Skupina izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena

Mednarodno dejavnost na področju zemljepisnih imen usmerja Organizacija združenih narodov, ki je leta 1959 ustanovila strokovno delovno telo *United nations group of experts on geographical names* ali krajše UNGEGN, slovensko 'Skupina izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena'. Znotraj njega deluje 22 regionalnih jezikovno-zemljepisnih delovnih skupin, med katerimi je tudi *East Central and South-East division* 'Skupina za vzhodno srednjo in jugovzhodno Evropo', kjer skupaj z Albanijo, Bolgarijo, Ciprom, Češko, Črno goro, Grčijo, Hrvaško, Madžarsko, Makedonijo, Poljsko, Slovaško, Srbijo, Turčijo in Ukrajino deluje tudi Slovenija (Kladnik 2007, 104). Naša država je v času svojega predsedovanja v Ljubljani leta 1999 organizirala petnajsti sestanek in leta 2001 šestnajsti sestanek matične regionalne skupine. Na sestankih jezikovno-zemljepisnih skupin lahko enakopravno sodelujejo tudi države in sosednjih skupin. To pravico v skupini s Slovenijo redno izkorišča Avstrija, ki sicer deluje v Nizozemsko-nemški regionalni jezikovno-zemljepisni delovni skupini.

Za poglobljeno obravnavo najpomembnejših vsebinskih sklopov zemljepisnih imen UNGEGN ustanavlja delovne skupine. Ko določena delovna skupina opravi svoje delo, preneha z delovanjem. Trenutno jih deluje 10, številko 1 med njimi pa nosi *Working group on country names*, po naše 'Delovna skupina za imena držav', kar kaže, kako pomembna in občutljiva so imena držav, s katerimi se vsakodnevno srečujemo na številnih ravneh komuniciranja. Ustanovljena je bila leta 1992 za vzpostavitev, vodenje in posodabljanje seznama uradnih imen držav, ki ga Organizacija združenih narodov v vseh svojih uradnih jezikih občasno izdaja v obliki biltena. Prav ta seznam uradnih imen držav je bil z resolucijo številka 8 na 7. konferenci Združenih narodov za standardizacijo zemljepisnih imen leta 1998 v New Yorku določen za referenčni vir za vse nacionalne in mednarodne publikacije v latinični pisavi.

Pri tem pa je morda najbolj pomembno dejstvo, da vsaka država sama predlaga svoje uradno kratko in uradno polno ime v svojem uradnem jeziku oziroma svojih uradnih jezikih ter v angleškem in francoskem jeziku, vendar se morajo z njenimi predlogi strinjati ostale članice Organizacije združenih narodov. Žal se v praksi nekatera predlagana imena v angleškem in francoskem jeziku ne ujemajo povsem, kar pri standardizaciji imen držav v ciljnih jezikih povzroča težave.

3 Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

Ko je bila Slovenija leta 1992 sprejeta v OZN, se je obvezala, da bo spoštovala tudi vse resolucije o zemljepisnih imenih. Ena od njih določa, da so za delovanje na področju nacionalne standardizacije zemljepisnih imen zadolžena nacionalna standardizacijska telesa.

V Sloveniji od leta 1986 s prekinitvami deluje Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, ki ima sedež na Geografskem inštitutu Antona Melika Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Sestavljajo jo strokovnjaki s področja geografije, kartografije, jezikoslovja in zgodovine ter predstavniki uporabnikov.

Člani komisije zastopajo Slovenijo na različnih sestankih Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena, Regionalne jezikovno-zemljepisne delovne skupine za vzhodno srednjo in jugovzhodno Evropo ter v različnih delovnih skupinah UNGEGN-a. Na sestankih poročajo o razmerah na področju obravnave zemljepisnih imen v Sloveniji, stopnji standardiziranosti zemljepisnih imen v Sloveniji in predstavljajo standardizacijske dokumente, kakršen je na primer *Concise gazetteer of Slovenia* 'Zgoščeni imenik zemljepisnih imen Slovenije', ki ga je Slovenija pripravila leta 2001 in je izšel v okviru zbirke *United nation series of national gazetteers* 'Zbirka državnih imenikov zemljepisnih imen

Združenih narodov' (Perko 2001). Imenik vsebuje standardizirana zemljepisna imena s priloženega zemljevida v merilu 1 : 1.000.000.

Za bolj operativno, čim hitrejšo, strokovno poglobljeno in sistematično delo pri ustreznem poimenovanju držav ter pripravo gradiva za standardizacijo njihovih imen je Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije ustanovila Podkomisijo za imena držav. Sprejemanje končne oblike predlaganih imen za standardizacijo je v domeni Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, ki svoje odločitve praviloma sprejema s konsenzom. S konsenzom se znotraj Podkomisije po temeljiti obravnavi sprejemajo tudi vsi pripravljene predlogi za nadaljnji standardizacijski postopek. Slovenski standard s standardiziranimi oblikami imen držav na predlog komisije sprejme Slovenski inštitut za standardizacijo.

4 Mednarodna organizacija za standardizacijo

Seznam uradnih imen držav iz biltena Organizacije združenih narodov uporablja kot referenčni vir v svojih standardih tudi *International organization for standardization* 'Mednarodna organizacija za standardizacijo' ali krajše ISO.

Najpomembnejši mednarodni standard, ki vsebuje tudi imena držav, ima naslov Kode za predstavljanje imen držav in njihovih enot. Nosi oznako ISO 3166. Prvič je izšel leta 1974, nato pa še v letih 1981, 1988 in 1993. Od leta 1997 se deli na tri dele, podstandarde: prvi ima oznako 3166-1 in vsebuje imena držav ter nekaterih razmeroma samostojnih ozemelj, drugi oznako 3166-2 in poleg imen držav vsebuje tudi imena regionalnih enot držav, tretji pa oznako 3166-3 in vsebuje imena nekdanjih držav oziroma stara imena zdajšnjih držav. Zadnja različica prvega podstandarda je izšla 15. 11. 2006 in nosi oznako ISO 3166-1:2006.

Standardi Mednarodne organizacije za standardizacijo izhajajo dvojezično: v angleškem in francoskem jeziku, nacionalne organizacije pa lahko mednarodne standarde prevedejo tudi v nacionalne jezike. Naša organizacija za standardizacijo je Slovenski inštitut za standardizacijo, ki se je leta 2000 oblikoval iz nekdanjega Urada Republike Slovenije za standardizacijo in meroslovje pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo.

Slovenski inštitut za standardizacijo se je za prevode mednarodnega standarda ISO 3166 in njegovih podstandardov ISO 3166-1 in ISO 3166-2 med drugim odločil tudi zaradi očitne neuskkljenosti rabe imen držav na vseh področjih. Pri pripravi prevodov stalno sodeluje s Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.

5 SIST ISO 3166:1996

Formalno je problem zapisovanja imen držav v slovenskem jeziku leta 1996 rešil slovenski standard SIST ISO 3166:1996 z naslovom Kode za predstavljanje imen držav in drugih ozemelj, ki temelji na mednarodnemu standardu ISO 3166:1993. Obsega imena držav in nekaterih odvisnih ozemelj ter njihovo dvočrkovno, tričrkovno in trištevilčno kodo. Slovenski standard loči tri različice imen držav: kratko ime, uradno kratko ime in uradno polno (dolgo) ime države. Kot primer pogledajmo Slovenijo, Rusijo in Libijo: kratka imena so Slovenija, Rusija in Libija, uradna kratka imena Slovenija, Ruska federacija in Libijska arabska džamahirija, uradna polna imena pa Republika Slovenija, Ruska federacija in Socialistična ljudska libijska arabska džamahirija. Pri večini držav je kratko ime države enako uradnemu kratkemu imenu države.

Vse tri različice imen držav je leta 1995 pripravila Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije. Upoštevala je predvsem pravopisna pravila slovenskega jezika, angleške in francoske oblike imen držav v izvorniku standarda in ustaljenost rabe imen držav v slovenskem jeziku.

Že pri pregledu pravopisnih pravil je naletela na težave (Perko 1996a, 20):

»... Pravila pisanja zemljepisnih imen so sorazmerno zapletena, še posebej pa to velja za pisanje tujih zemljepisnih imen. Še najmanj problemov je pri imenih držav, pa tudi tu se pri zapisovanju imen nekaterih držav pojavljajo pomembne razlike, čeprav so pravila slovenskega pravopisa, ki pravijo, da imena držav slovenimo (podomačujemo), sorazmerno jasna.

Sestavni deli nekaterih imen držav pa so tudi osebna lastna imena in zemljepisna lastna imena. Pravila slovenskega pravopisa pravijo, da osebna lastna imena načeloma ohranjamo, torej zapišemo izvorno, slovenimo (podomačujemo) pa med drugim imena znanih vladarskih rodovin in svetnikov, ter da načeloma znana zemljepisna lastna imena slovenimo (podomačujemo), manj znana pa ohranjamo v izvorni obliki (izvirnik za latinične pisave, transliteracija oziroma prečrkovanje za nelatinične pisave). Tako se postavlja vprašanje, ali upoštevati prvo pravilo in brez izjeme sloveniti vsa imena držav, tudi če vsebujejo osebna lastna imena ali manj znana zemljepisna imena in pisati na primer Maršalovi otoki ali Levje gorovje, ali pa upoštevati drugo pravilo, da osebna imena in manj znana zemljepisna imena ohranjamo in pišemo na primer Marshallovi otoki ali Sierra Leone) ...«.

Komisija je pregledala takrat še razmeroma skromno število obstoječih virov (Atlas sveta Cankarjeve založbe 1991, Veliki družinski atlas sveta DZS 1992, Države sveta DZS 1993, Atlas sveta za šolo in dom Cankarjeve založbe 1995, Veliki atlas sveta DZS 1996) in ugotovila številna neujemanja imen držav. Začelo se je govoriti o spornih imenih držav, o čemer je poročal Geografski obzornik. Ker se v tem zapisu skrivajo tako rekoč vse dileme, s katerimi se še vedno srečujemo in jih vedno znova razčičujemo, povzemamo daljši izsek (Perko 1996a, 20–27):

»... Prvo skupino spornih imen sestavljajo države, ki imajo ime po drugem zemljepisnem imenu: na primer Gvineja Bissau, ki ima ime po mestu Bissau, in že omenjena Sierra Leone, ki ima ime po gorovju Sierra Leone. Če obe imeni slovenimo, dobimo imeni Gvineja Bisau in Sjera Leone (ali celo Levje gorovje), če pa mesto Bissau in gorovje Sierra Leone uvrstimo med manj znana zemljepisna imena in se ravnamo po pravopisnem pravilu, da manj znana zemljepisna imena pustimo v izvirniku, potem dobimo imeni Gvineja Bissau in Sierra Leone. Glede na to, da je država Gvineja Bissau del portugalskega govornega območja in da so mesto ustanovili Portugalci, je pravilno Bissau in ne Bissao.

V drugi skupini so imena držav, ki so vprašljiva glede na pravila slovenskega jezika oziroma vplive tujih jezikov. Zaradi vpliva hrvaškega jezika se namesto Hrvaška pojavlja tudi Hrvatska. Podobni pari so še: slovensko Zair in francosko Zaire, slovensko Moldavija in romunsko Moldova. Za Latvijo se pojavljata kar dve različici: prek ruskega vpliva Letonska in prek nemškega vpliva Letonija. Bolj domače je Zelenortski otoki kot Kapverdski otoki in Srednjeafriška republika kot Centralnoafriška republika. V tej skupini so še Slonokoščena obala (Obala slonove kosti), Estonija (Estonska), Bahrajn (Bahrain), Bocvana (Botsvana), Južna Afrika (Južnoafriška republika), Vietnam in Šrilanka. Pri zadnjih dveh je vprašljivo pisanje skupaj ali narazen, podobno kot pri Kostariki. Vprašljiva je prva črka pri Šrilanki (Šrilanka, Srilanka) in morebitno pisanje črke j med i in e ali kar j namesto i pri Vietnamu (Vijetnam, Vjetnam). (opomba avtorjev: Pri Vietnamu in Šrilanki pisanje skupaj narekuje tudi pravopis, ker sta obe imeni transkribirani iz nelatiničnih pisav).

Sledi skupina srednjeazijskih muslimanskih držav, republik nekdanje Sovjetske zveze, ki imajo lahko končnico -ija ali se končajo na -stan, kar pomeni država, podobno kot sosednja Pakistan in Afganistan. Pakistan in Afganistan sta bolj uveljavljeni imeni kot denimo Pakija in Afganija. Podobno je bolj smiselno uporabljati Kazahstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kirgizistan in Turkmenistan kot Kazahija, Tadžikija, Uzbekija, Kirgizija in Turkmenija. Možna, vendar manj sistematična, je različica, da se nekatera imena končajo na -ija (Kirgizija, Turkmenija), druga pa na -stan.

Obsežna je skupina držav, ki imajo ime po osebnem lastnem imenu oziroma imenu svetnika. Ker je vprašljivo pravilno slovenjenje nekaterih manj znanih svetniških imen, je morda bolj smiselna ohranitev teh imen v izvirniku. Tako naj bi ostal Sveti Kristof raje Saint Kitts, Sveta Lucija Saint Lucia, Sveti Vinko Saint Vincent, Sveti Tomaž Sao Tome, Sveti Marij San Marino in podobno. Ker ima Saudova Arabija ime po Ibn Saudu, ustanovitelju dinastije Saud, je bolj smiselno obdržati svojilno oblika imena, torej Saudova

in ne Saudska Arabija, podobno kot pišemo Marshallovi otoki in ne Marshallski otoki ali Salomonovi otoki in ne Salomonski otoki.

Na prejšnjo skupino se navezuje skupina držav, ki ima ime po pomembnih rodbinah. To sta državi Luksemburg in Lihtenštajn. Smiselno bi bilo, da obe državi pišemo na isti način, torej obe v izvirniku (Luxemburg, Liechtenstein), ali obe podomačeno (Luksemburg, Lihtenštajn).

V posebni skupini so tudi države, ki imajo v imenu besedo 'otoki', ki jo nekateri raje zamenjujejo z 'otočje'. Postavlja se vprašanje smiselnosti zamenjave najbolj splošnega pojma, torej 'otoki', z bolj določnim pojmom, kot je 'otočje'. V geomorfološkem smislu je otočje poenostavljeno rečeno skupina množice različno velikih otokov. Meja, kdaj je neka skupina otokov že 'otočje', kdaj pa zgolj 'otoki', ni jasno določena, zato je v imenih držav bolj smiselno uporabljati najbolj splošen pojem, torej 'otoki', in ne 'otočje', čeprav sama beseda 'otočje' o neki državi pove več kot splošnejša beseda 'otoki' ...«.

Na koncu je komisija pri kratkih imenih držav upoštevala predvsem pravila slovenskega pravopisa o pisanju tujih zemljepisnih in tujih osebnih imen v slovenskem jeziku, ki jih poenostavljeno lahko zapišemo:

- imena držav slovenimo (podomačujemo),
- znana zemljepisna in osebna imena slovenimo,
- manj znana zemljepisna in osebna imena ohranjamo v izvirni obliki (izvirnik za latinične pisave, transliteracija (prečrkovanje) za nelatinične pisave).

Iz teh treh pravil je komisija določila eno samo, preprosto, razumljivo, sistematično in nedvoumno pravilo za zapis vseh držav v slovenskem jeziku, ki pravi: »... *Imena držav v slovenskem jeziku slovenimo, v izvirni obliki pa obdržimo le tiste sestavne dele imen držav, ki so osebna imena ali manj znana zemljepisna imena. Pri pridevniški rabi osebnih imen uporabljamo svojilno obliko* ...« (Perko 1996b, 18).

Tako je komisija 185 imen držav v celoti slovenila, ostali pa sta dve imeni po manj znanih zemljepisnih imenih in še osem imen držav po osebah, kamor je komisija prišla tudi imena svetnikov, saj za nekatera manj znana svetniška imena nimamo ustreznih slovenskih imen, nesistematično pa bi bilo, če bi ena tovrstna imena slovenili in druga ne.

Državi, ki imata v svojem imenu manj znano zemljepisno ime, sta Gvineja Bissau, ki je dobila ime po mestu Bissau in ima prvi del imena slovenjen, drugi del pa ostaja v izvirni obliki, ter Sierra Leone, ki ima ime po gorovju Sierra Leone in oba dela imena ohranja v izvirni obliki.

Po imenih svetnikov v izvirni obliki ima ime pet držav: Saint Kitts in Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent in Grenadine, San Marino ter Sao Tome in Principe, svojilna oblika osebnega imena pa je del imena pri treh državah: Marshallovi otoki, Salomonovi otoki in Saudova Arabija. Pri imenih držav po pomembnih rodbinah se je komisija odločila za slovenjenje, torej za Luksemburg in Lihtenštajn, čeprav bi lahko do neke mere tudi imena rodbin štel med osebna imena in jih pisali v izvirniku; vendar je bilo ime Luksemburg že trdno uveljavljeno. Pisava Lihtenštajn v slovenjeni obliki je edina prava novost, ki jo je sprejela komisija. Pri ostalih imenih je komisija le izbrala med tistimi obstoječimi različicami imen, ki so ustrezale sprejetim splošnim izhodiščem.

6 Delo Podkomisije za imena držav in SIST ISO 3166-1:2008

Slovenski inštitut za standardizacijo se je zaradi številnih političnih sprememb po letu 1996, ko je izšel SIST ISO 3166:1996, odločil za ponovni prevod mednarodnega standarda, tokrat različice ISO 3166-1:2006, ki se od prejšnjih različic razlikuje po tem, da so uradnim kratkim in uradnim polnim imenom v angleškem in francoskem jeziku dodana tudi kratka imena v uradnem jeziku (uradnih jezikih) posameznih držav. Predvideno leto izida je 2008.

Zato se je Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije ponovno lotila sistematičnega pregleda imen držav. Ustanovila je Podkomisijo za imena držav, ki sta jo sestavljali slavistična in geografska skupina strokovnjakov. Njena glavna naloga je bila priprava predloga kratkih, uradnih kratkih in uradnih polnih imen držav za novi standard SIST ISO 3166-1.

Ugotovila je, da neuskklajena raba posameznih imen držav na različnih ravneh in področjih temelji tudi na razlikah med imeni držav v slovenskem standardu SIST ISO 3166:1996 in slovarskim delom Slovenskega pravopisa 2001 (Kladnik 2005, 16 in 17):

»... v Pravopisu manjka kar precej navedb neodvisnih držav (*Antigva in Barbuda, Gvajana, Kiribati, Palau, Severni Marianski otoki, Tuvalu, Vzhodni Timor*) in še več odvisnih ozemelj. Iz nabora imen držav v slovarskem delu Slovenskega pravopisa je razvidno, da naj bi bila vključena imena vseh neodvisnih držav, ki so ena od temeljnih zvrsti zemljepisnih imen. Vendar je med stopetindevetdesetimi imeni izpadlo kar osem imen neodvisnih držav. Če je za Vzhodni Timor glede na leto osamosvojitve (2000) to še mogoče razumeti, pa ne more biti opravičila za manjkajoče Antigvo in Barbudo (neodvisnost leta 1981), Gvajano (1966), Kiribati (1979), Mikronezijo (1990, navedena je le kot tihooceansko otočje), Palau (1994), Severne Marianske otoke (1978) in Tuvalu (1978), zato pa ima neupravičeno status neodvisne države Portoriko, ki je že od leta 1952 prostovoljno pridružen k Združenim državam Amerike.

Pregled neujemanj med uradno standardiziranimi in pravopisnimi oblikami imen naj začnem s Kirgizijo (SIST ISO 3166 navaja Kirgizistan), s čimer država s to rusko 'kolonialno' obliko imena ob podrejeni sopomenki Turkmeniji za Turkmenistan ostaja edina brez končnice -stan (v turško-urdujsko-iranskem jezikovnem okolju pomeni 'dežela') na območju osrednje Azije.

Zapleteni sta neujemanji dvojnic Južnoafriška republika – Južna Afrika in Savdska Arabija – Saudova Arabija. Pravopisna oblika imena Ruska federacija sledi uradni ruski kratki obliki imena (Rossijskaja federacija), vendar je v naši vsakdanji rabi mnogo običajnejša njena podrejena sopomenka Rusija, ki je tudi standardizirana.

Pravopis navaja otoški državi Marshallovo otočje in Zelenortske otočje (pa tudi odvisno ozemlje Cookovo otočje), za katerega navaja še podrejeno sopomenko Kapverdsko otočje. Standardizirani obliki sta Marshallovi otoki in Zelenortske otoki (ter Cookovi otoki). Medtem ko je pri prvem na ta način mogoče razlikovati območje kot upravno-politično enoto (različica Marshallovi otoki) oziroma morfološko celoto (Marshallovo otočje), se pri drugem ni mogoče izogniti morfološki sorodnosti s Kanarskimi otoki, za katere se uporablja izključno občnoimenski izraz otoki. Zaradi tega se zdi uporaba izraza otočje neustrezna. Na nedomišljenost napeljuje tudi pravopisno ime države Salomonovi otoki, ki bi si po morfološkem kriteriju bistveno prej zaslužila občnoimensko poimenovanje otočje.

Poseben problem je pravopisna iztočnica imena države São Tomé in Príncipe, pri kateri se tako kot pri standardizirani različici Sao Tome in Principe ne opuščajo ločevalna črkovna znamenja. Pravzaprav se ne opuščajo le pri navajanju imena otoka São Tomé (Sveti Tomaž), medtem ko je ostrivec v imenu otoka Príncipe opuščen – dodatna nedoslednost. Po pravopisnih dobrih zgledih Sveta Lucija (v standardu SIST ISO 3166 Saint Lucia), Sveti Krištof in Nevis (Saint Kitts in Nevis) ter Sveti Vincenc in Grenadini (Saint Vincent in Grenadine) bi bilo najbrž bolje uporabiti imensko različico Sveti Tomaž in Príncipe. Problematična je tudi uporaba imena Grenadini, saj je zaradi izvirnega ženskospolnega imena otočja v pomenu 'Male Grenade' oziroma 'Grenadine' ustrežnejša oblika Grenadine...«.

Člani podkomisije so si neuskklajeno rabo prizadevali poenotiti, pri čemer so izhajali iz želje po kar najbolj enotni obravnavi celotnega korpusa imen in nekaterih vnaprej opredeljenih načel (na primer poenotenje rabe občnoimenske sestavine otoki namesto otočje na desni strani večbesednih imen, domačenje imen držav, poimenovanih po svetnikih in plemiških oziroma vladarskih rodbinah, kratko poimenovanje držav, usklajeno z vsakdanjo rabo (na primer Češka namesto Češka republika, Rusija namesto Ruska federacija, Sirija namesto Sirska arabska republika)).

Med drugim so pripravili (večbesedna) uradna polna imena držav, ki imajo dve temeljni skladenjski obliki: z levim lastnoimenskim delom v pridevniški obliki (na primer Italijanska republika) in z desnim lastnoimenskim delom v imenovalniku (na primer Republika Avstrija). Pomagali so si s preglednico uradnih polnih imen držav v angleškem in francoskem jeziku, kakršno predpisuje mednarodni standard ISO 3166-1 in ga je dolžna spoštovati tudi Slovenija. Ugotovili so, da sta z jezikovnega stališča obe skladenjski obliki enakovredni, zato so razmišljali o možnosti, da bi v slovenskem jeziku (ne glede na skladenjsko obliko v izvirnem, angleškem in francoskem jeziku) uporabljali le skladenjsko obliko z lastnoimenskim

delom v imenovalniku na desni strani (na primer Republika Italija), a ob tem ugotovili, da bi bil to prevelik odmik od izvirne skladijske oblike. Problemi so se nakazovali tudi v posameznih primerih, pri katerih se skladijski obliki imen v angleškem in francoskem jeziku razlikujeta (na primer *Russian Federation* in *Fédération de Russie*, *Republic of South Africa* in *République sud-africaine*).

Pri svojem delu so se opirali na različne dokumente in vire. Kot posebno koristen se je pokazal seznam pomenskega izvora imen držav na svetovnem spletu (medmrežje 1), v katerem so se lahko dovolj podrobno seznanili z izvorom imen nekaterih držav in ozemelj, kar je seveda vplivalo na lažje odločanje o ustreznih oblikah imena. Delo je bilo zamudno, a le temeljito izvedeno je lahko navrglo predloge rešitev, za katere bi bilo dobro, če bi se čimprej uveljavile v širši rabi. Vsa sprejeta imena iz seznama bi se morala vključiti tudi v slovarski del slovenskega pravopisa, saj gre za standardizirana imena najvišje ravni.

Obravnavana imena lahko razčlenimo v več skupin. Prvo skupino sestavljajo imena v seznam veljavnega ISO SIST 3166:2006 na novo vključenih ozemeljskih enot, ki prej še niso obstojale (neodvisni državi Črna gora in Srbija namesto prej enotne države Jugoslavije oziroma Srbija in Črna gora), ali pa so jim države predlagateljice dvignile raven pomena (finski Alandski otoki s široko avtonomijo prevladujejo če švedskega prebivalstva, otoki Guernsey, Jersey in Man, ki so neposredna britanska kronska posest in niso del Združenega kraljestva, avstralski otok Norfolk). V primeru Alandskih otokov je bila zaradi našega ustaljenega izgovora izvedena tipografska zamenjava, zato izvorno uvodno črko Å, ki se izgovarja kot ozki o, nadomešča navadni A. Pri kratkih imenih Otok Man (Isle of Man) in Otok Norfolk (Norfolk Island) so izpustili njuno občnoimensko sestavino.

Glede nepoenotene rabe občnoimenskih sestavin otoki oziroma otočje so se pri poimenovanjih držav in upravnih enot odločili za enotno rabo izraza otoki, medtem ko ostaja morfološko razlikovanje obeh izrazov rezervirano za njihovo naravnogeografsko označevanje. Sledeč že prej vpeljanemu, v pravopisu in seznamu veljavnega ISO SIST 3166 enotnemu poimenovanju Salomonovi otoki, predlagajo spremembo pravopisnih poimenovanj Cookovo otočje, Falklansko otočje (Malvini), Fersko otočje, Marshallovo otočje in Zelenortske otočje v Cookovi otoki, Falklanski otoki (Malvini), Ferski otoki, Marshallovi otoki in Zelenortske otoki; pri slednjih je lahko ime Kapverdski otoki samo podrejena sopomenka. Zaradi prilagoditve imena originalnemu poimenovanju predlagajo spremembo obstoječih standardiziranih imen Deviški otoki (britanski) in Deviški otoki (ZDA) v Britanski Deviški otoki in Deviški otoki Združenih držav. Pri imenu Kokosovi (Keeling) otoki predlagajo razlikovanje med pogostejše rabljenim kratkim imenom Kokosovi otoki ter uradnim kratkim in uradnim polnim imenom Kokosovi (Keelingovi otoki), pri čemer naj bo svojilna pridevniška oblika vpeljana zaradi njihovega poimenovanja po kapitanu Williamu Keelingu, ki jih je odkril leta 1609 (medmrežje 1).

V zvezi z neujemanjem veljavnega ISO SIST 3166:2006 in Slovenskega pravopisa glede imena Kirgizistan oziroma Kirgizija predlagajo, da se sprejme ime Kirgizistan, s čimer bi ta država, naslednica razpadle Sovjetske zveze, ki kljub uradnemu jeziku iz turške jezikovne skupine v pravopisu edina na območju osrednje Azije ohranja rusko »kolonialno« obliko imena, po zgledih Afganistan, Kazahstan, Pakistan, Tadžikistan, Turkmenistan in Uzbekistan dobila primerljivo končnico -stan. Ob tem predlagajo, da sta imenski različici Kirgizija in Turkmenija lahko le podrejene sopomenki.

Zaradi našega prevladujočega izgovora, ki ne sledi izvirni angleški oziroma francoski izreki, predlagajo ustrezno podomačitev tudi za imeni Južna Georgija in Južni Sandwichi otoki (namesto Južna Georgia in otoki Južni Sandwich; slednji so poimenovani po grofu Sandwichu, zato je zanje ustreznejša svojilna pridevniška oblika) ter Reunion (namesto Réunion).

Glede na že uveljavljene podomačitve črke u v črko v v imenih držav in odvisnih ozemelj Angvila, Antigva, Gvatemala, Nikaragva predlagajo podomačitve imen Gvam, Palav in Tokelav, medtem ko zaradi ohranjanja izvirnega izgovora s poudarkom na črki u ohranjajo nespremenjena originalna zapisa Nauru in Niue namesto Navru in Nive. Za dozdajšnjo imensko obliko Severni Marianski otoki predlagajo izgovorno podomačitev Severni Marijanski otoki.

Izgovorna podomačitev je bila že prej vpeljana pri sicer usklajenih imenih držav Bahrajn in Brunej. Pri slednjem slovensko kratko ime odstopa od uradnega kratkega imena, ki sledi uradnim izvirnim,

angleškimi in francoskimi kratkimi oblikami imen, vendar se v vsakdanji rabi uporablja izključno v »okrnjeni« obliki. Takšnih kratkih oblik imen je še več: Češka, Iran, Južna Koreja, Laos, Libija, Moldavija, Makedonija, Mikronezija, Palestina, Rusija, Severna Koreja, Sirija, Tajvan, Tanzanija in Vatikan. Imeni Moldavija in Makedonija sta vsako na svoj način tudi politično občutljivi. V vseh navedenih primerih je kratka oblika močno zakoreninjena in v vsakdanji rabi prevladujoča. Izključno zaradi sistematike (morda pa tudi političnega miru) bi bilo primerno, da se v slovarskem delu slovenskega pravopisa ob kratkih imenih pojavijo kot njihove enakovredne sopomenke oziroma uradna kratka imena: Država Brunej, Češka republika, Islamska republika Iran, Republika Koreja, Laoška ljudska demokratična republika, Libijska arabska džamahirija, Republika Moldavija, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Združene države Mikronezije, Zasedeno palestinsko ozemlje, Ruska federacija (ta je že vpeljana), Demokratična ljudska republika Koreja, Sirska arabska republika, Kitajska provinca Tajvan, Združena republika Tanzanija in Sveti sedež (zanj bi moralo biti kot sopomenka navedeno še ime Vatikanska mestna država).

Tako v Slovenskem pravopisu 2001 kot v veljavnem standardu SIST ISO 3166:2006 je problematična uporaba enakega imena Kongo za dve državi, zato ju ob uporabi zgolj kratke oblike imena med seboj ni mogoče razlikovati. To je možno le ob uporabi dolge oblike imena za nekdanji Zair, ki s tem postane Demokratična republika Kongo. Zaradi potrebe po razlikovanju kratkih imen člani podkomisije po zgledu poimenovanj Južna Koreja in Severna Koreja glede na njuno medsebojno lego predlagajo imenski obliki Zahodni Kongo in Vzhodni Kongo, ki pa ne sledita uradnim originalnim imenom obeh držav, kar pa velja tudi v primeru obeh Korej.

Glede na veljavni standard SIST ISO 3166:2006 predlagajo jezikovno izboljšavo imen Britansko ozemlje v Indijskem oceanu (namesto Britansko ozemlje Indijskega oceana) in Kajmanji otoki (namesto Kajmanski otoki). Res je, da je imenska oblika Kajmanski otoki za zdaj edina uveljavljena, vendar je pridevniška oblika, ki izhaja iz poimenovanja po živalih, otoki so namreč poimenovani po krokodilih kajmanih, napačna in neuskkljena z drugimi tovrstnimi zemljepisnimi imeni, ki jih ni tako malo, na primer Kačji preliv, Kozji otok, Labodji otoki, Levji zaliv, Medvedji otok, Medvedji otoki, Prašičji zaliv. Nenazadnje je Matej Cigale v Atlantlu (1869–1877) že pred stoletjem in pol enega od rtov poimenoval Gosji Nos. Ker se korenito lotevamo poimenovanj, je najbrž na mestu, da pomanjkljivosti odpravimo. Kljub kar dolgi tradiciji oblike Kajmanski lahko najbrž upravičeno sklepamo, da nam to ime le ni tako zelo tesno priraslo v zavest kot na primer ime San Marino, ki ga podkomisija v svojem predlogu kot edino po svetnikih poimenovano ime države ni podomačila.

Ime San Marino kot nepodomačeno izjemo med svetniškimi imeni podkomisija ohranja v izvirni obliki zaradi njegove tradicionalne vpetosti v našem okolju, saj je ta država geografsko in drugače v naši neposredni bližini. Drugače je z imeni bistveno bolj oddaljenih držav in odvisnih ozemelj, kot so Sveta Helena, Sveta Lucija, Sveta Peter in Mihael, Sveti Krištof in Nevis, Sveti Tomaž in Princ ter Sveti Vincencij in Grenadine. Nekatera med njimi so pri nas že dobro znana in na široko uveljavljena (Sveta Helena, Sveta Lucija), spet druga uvajamo povsem na novo (Sveta Peter in Mihael ter Sveti Tomaž in Princ). Zlasti temeljito podomačeno ime države z otokoma Sveti Tomaž in Princ bi lahko odpravilo dozdajšnje popolno zmedo pri zapisovanju njenega imena. Zaradi tega tudi v imenu karibske države z otokom Sveti Vincencij podkomisija sledi poimenovanju cerkve na Bloški Polici z istoimenskim patrocinijem (Letopis cerkve ... 1991, 101), ob tem pa predlaga tudi ustrezno, ženskospolno obliko poimenovanja za otočje Grenadine (Male Grenade). V ta sklop spada še na novo predlagano, temeljito podomačeno ime Mavricij za otoško državo v Indijskem oceanu. Otok je bil poimenovan že leta 1598 po nizozemskem princu v južnoafriški pokrajini Oranje Mauriceu Nassauskem (medmrežje 1). Kljub dozdajšnjima enotnima zapisoma Mauritius v slovenskem pravopisu in veljavnem standardu je tudi poimenovanje te države tako v strokovni kot laični javnosti primer popolne zmede (Mauricius, Mavritius, Mavricius ...). Ime Mavricij v naši atlasni literaturi tudi ni popolna novost (Kladnik 2006b, 143).

Na prejšnjo skupino se navezujeta imeni držav Luksemburg in Lihtenštajn, poimenovani po pomembnih vladarskih rodbinah. Ime slednjega je v navedeni obliki standardizirano, vendar se v slovenskem pravopisu navaja izključno originalna oblika Liechtenstein. Ker pravopis v pravilih navaja, da se imena

držav podomačujejo, je primerno, da se podomačena oblika vpelje tudi v to ugledno in vplivno publikacijo. Originalnega imena podkomisija ne priporoča niti kot podrejene sopomenke, kar velja tudi v primeru imena kneževine Monako, katere uradno ime Monaco je v pravopisu brez kakšnega posebnega razloga navedeno kot sopomenka.

Podrobna primerjava imen je kot posebno skupino izdvojila poimenovanja otoških držav in odvisnih ozemelj v Malih Antilih. Nekatera imena so uradno podomačena, druga ne, čeprav so tudi med slednjimi razlike v tradiciji rabe podomačenih oblik imen. Tako imamo na eni strani imena Angvila, Antigva in Barbuda, Dominika in malo prej navedena imena držav, poimenovanih po svetnikih, na drugi strani sta nepodomačeni imeni Montserrat in Guadeloupe, tu pa je še francosko odvisno ozemlje Martinik, ki je tako zapisano v veljavnem standardu, v slovenskem pravopisu pa je kljub sicer na široko uveljavljenemu podomačenemu imenu navedena izključno izvorna oblika imena Martinique. Zaradi poenotenja poimenovanj v regiji podkomisija predlaga, da se podomačena oblika zapiše tudi v pravopisu in da se uvedeta še izgovorno podomačeni obliki imen Monserat (ime po katalonski sveti gori Montserrat, imenovani tudi Montsagrat 'Sveta gora', kar pride iz latinskega *Mons Serratus* v pomenu 'nazobčana gora') in Gvadelup (otok je Kristof Kolumb poimenoval v čast Sveti Mariji iz kraja Gvadalupe v španski pokrajini Estremaduri, izvirno ime Guadeloupe pa je njegova francoska podomačitev).

Podkomisija predlaga tudi nekaj jezikovnih izboljšav, ki so plod ustrežnejših prilagoditev izvirnim poimenovanjem. V to skupino spadajo imena Francoska južna ozemlja, Manjši zunanji otoki Združenih držav ter Wallis in Futuna. Vanjo smiselno spada tudi ime Združeno kraljestvo, ki bi ga bilo kot nadrejeno sopomenko potrebno izpostaviti v slovenskem pravopisu, kot podrejeno pa navesti obliko Velika Britanija; zdaj sta zapisa prav v obratnem medsebojnem razmerju.

Nekaj predlaganih sprememb je povsem samosvojih. Za nekdanjo portugalsko kolonijo Macau podkomisija predlaga spremembo zapisa imena v slovenskem pravopisu, ki v obliki Macao sledi angleški in francoski jezikovni različici, ne pa izvirni portugalski. Za državo Papua Nova Gvineja predlaga preimenovanje v Papuanska Nova Gvineja, kar sledi francoski uradni obliki imena *Papouasie-Nouvelle-Guinée* in poudarja pripadnost njenim prebivalcem Papuancem. Neskladje med veljavnim standardom in slovenskim pravopisom je tudi pri imenu Saudova Arabija Savdska Arabija. Država je poimenovana po dinastiji Saud, zato je ustrezno poimenovanje v obliki svojilnega pridevnika. Ker se beseda Saud izgovarja s poudarjenim u (kar dokazuje tudi francoski del imena *saoudite*), podkomisija predlaga poenotenje v smeri splošne uveljavitve imena Saudova Arabija.

Zelo problematični in težavni pa sta imeni držav Južna Afrika in Moldavija, zato sta posebej predstavljeni v nadaljevanju.

Problemi se pojavljajo tudi pri Uradnih polnih imenih držav, ki jih lahko razdelimo na več skupin:

V prvi skupini uradnih polnih imen nastopa kratko ime države kot samostalnik, na primer slovensko Republika Slovenija in angleško *Republic of Slovenia*, slovensko Država Izrael in angleško *State of Israel*, slovensko Kraljevina Belgija in angleško *Kingdom of Belgium* in podobno.

V drugi skupini nastopa kratko ime države kot pridevnik, na primer slovensko Francoska republika in francosko *République Française*, slovensko Češka republika in češko *Česká Republika*, slovensko Portugalska republika in portugalsko *República Portuguesa*, slovensko Ruska federacija in rusko *Rossijskaja federacija*, slovensko Gabonska republika in francosko *République Gabonaise* in podobno. V tej skupini je 12 držav.

V tretji skupini so države, ki imajo kratko ime enako polnemu imenu: na primer Avstralija, Barbados, Eritreja, Irska, Romunija in podobno.

Sporna so predvsem uradna imena zvez (angleško *Commonwealth*), ki smo jih običajno prevajali pridevniško (na primer *Commonwealth of Bahamas* v slovensko Bahamska zveza), kar pa je v nasprotju s prevajanjem za republiko, kraljevino in državo (na primer Republika Slovenija in ne Slovenska republika, Kraljevina Švedska in ne Švedska kraljevina, Država Izrael in ne Izraelska država).

V pripravljene preglednici so dosledno upoštevane samostalniške oblike kratkega imena države v uradnem polnem imenu države za države iz prve skupine (pri angleških zvezah *State of, Republic of, Kingdom*

of, *Commonwealth of* in podobno) in pridevniške oblike za države iz druge skupine (pri angleških zvezah *French Republic, Czech Republic, Italian Republic* in podobno), v skladu z izvirnim imenom v uradnem jeziku države oziroma angleškim prevodom.

7 Problematika poimenovanja Južne Afrike

Problem poimenovanja države na skrajnem jugu afriške celine je v dejstvu, da se enako imenujeta država Južna Afrika (angleško *South Africa*, afrikansko *Suid-Afrika*, francosko *Afrique du sud*) in regija Južna Afrika (angleško *Southern Africa*, afrikansko *Suider Afrika* in *Suidelike Afrika*, francosko *Afrique australe*). To je zlasti problematično v geografiji, saj v slovenščini pri obeh pojmi ni mogoče zaznati jezikovnih razločkov tako kot v navedenih originalnih poimenovanjih, zato ju zaradi povsem enakega poimenovanja medsebojno ni mogoče razlikovati. Izraz Južna Afrika (angleško *Southern Africa*) se je do odprave apartheidja leta 1994 uporabljal tudi za označevanje države Južna Afrika skupaj z »neodvisnimi«¹ bantustani, ki so bili vanjo vključeni.

Zaradi vsega tega se je v geografiji in tudi vsakdanji praksi za državo zakoreninilo poimenovanje Južnoafriška republika (angleško *Republic of South Africa*, afrikansko *Republiek van Suid-Afrika*, francosko *République sud-africaine*), kar pa je le prirejen prevod uradnega polnega imena države. To ime je leta 1961 nasledilo predhodnega Južnoafriška unija, ki je bila kot britanski dominion ustanovljena iz britanskih kolonij Svobodna država Oranje, Kapska provinca in Natal ter burske republike z imenom Južnoafriška republika (angleško *South African Republic*, afrikansko *Suid-Afrikaansche Republiek*). Ko je država leta 1961 spremenila ime, je izstopila iz britanske skupnosti narodov. Pozneje se njeno uradno ime ni spreminjalo (Natek K. in Natek M. 2006; Veliki splošni leksikon 1997–1998; medmrežje 2).

Zaradi potrebe po razlikovanju od burske zgodovinske upravne enote Južnoafriška republika, opirajoč se na angleško in afrikansko uradno kratko ime ter angleško in afrikansko uradno polno ime (angleščina in afrikansčina sta namreč poglavitna uradna jezika), podkomisija predlaga uradno kratko ime Južna Afrika in uradno polno ime Republika Južna Afrika. Ob slednjem je treba povedati, da je uradno polno ime v francoščini *République sud-africaine* (francoščina pa ni uradni jezik), torej gre za pridevniško imensko obliko, ki je v popolnem nasprotju s samostalniškima angleško oziroma afrikansko različico (Republik of South Africa, Republiek van Suid-Afrika). O predlaganih uradnih imenskih različicah ne bi smelo biti nobene dileme.

Ustreznost predlaganih rešitev Južna Afrika in Republika Južna Afrika potrjujejo tudi uradna kratka in uradna polna imena države v njenih drugih uradnih jezikih (medmrežje 3 in 4): v ndebelskem jeziku je prvo *Sewula Afrika* in drugo *IRiphabliki yeSewula Afrika*, v pedijskem jeziku je prvo *Afrika-Borwa* in drugo *Rephaboliki ya Afrika-Borwa*, v sotskem prvo *Afrika-Borwa* in drugo *Rephaboliki ya Afrika Borwa*, v svazijskem *Ningizimu Afrika* in *IRiphabhulikhi yeNingizimu Afrika*, v cvanskem *Afrika-Borwa* in *Rephaboliki ya Aforika Borwa*, v congškem *Afrika-Dzonga* in *Riphabliki ra Afrika Dzonga*, v vendskem *Afrika Tshipembe* in *Riphabu?iki ya Afurika Tshipembe*, v ksoijskem *Mzantsi Afrika* in *IRiphabliki yaseMzantsi Afrika* ter v zulujskem kratko *Ningizimu Afrika* in polno *IRiphabliki yaseNingizimu Afrika*.

Odprto ostaja slovensko kratko ime, ki naj bi bilo najbližje vsakdanji, tradicionalni rabi in lahko povzroča oziroma zaostuje v prvem odstavku poglavja navedene vsebinske nejasnosti. Doslej je bila tako v geografski literaturi (atlasih, strokovna dela in učbeniki), v splošnih leksikonih in v Slovenskem pravopisu uveljavljena oblika Južnoafriška republika. Njena nadaljnja raba poraja dva pomisleka:

- kratko ime je brez vsebinsko utemeljenega razloga daljše od uradnega kratkega imena,
- kratko ime je vsebinsko enako uradnemu polnemu imenu, a se od njega oblikovno povsem razlikuje.

Resnici na ljubo je treba povedati, da prvi pomislek ni edinstven, saj je podoben primer tudi kratko ime Združene države Amerike, ki je daljše od uradnega kratkega imena Združene države, vendar pa je enako njihovem uradnemu polnemu imenu.

Resnica pa je tudi dejstvo, da pojmovanje regije Južna Afrika ni enotno, kar bi bil predpogoj za ustajeno rabo velike začetnice ob navajanju njenega imena. Regija je namreč po definiciji bolj ali manj enoten, zaključen del Zemljinega površja, ki zaradi svojih pokrajinskih sestavin in procesov ter njihovega medsebojnega prepletanja, součinkovanja predstavlja značilno pokrajinsko enoto z enakimi naravnimi in/ali družbenimi lastnostmi, značilnostmi (Geografski terminološki slovar 2005, 336). Ima tudi lastno ime, zato se piše z veliko začetnico. Če je del Zemljinega površja opredeljen manj natančno, bolj ohlapno in je navadno poimenovan po straneh neba ali legi znotraj celine, nima značaja regije, zato se piše z malo začetnico, na primer zahodna Evropa, srednja Afrika.

V geografsko regijo Južna Afrika, kot jo pojmuje členitev Združenih narodov, spadajo države Bocvana, Južna Afrika, Lesoto, Namibija in Svazi. Po nekaterih drugih političnih opredelitvah spadajo v regijo Južna Afrika še države Angola, Mozambik, Madagaskar, Malavi, Zimbabve in Zambija, pa še otoške države in odvisna ozemlja v Indijskem oceanu: Komori, Mayotte, Reunion, Mavricij in Sejšeli. Občasno se vanjo uvrščata tudi državi Vzhodni Kongo in Tanzanija. Naravnogeografsko je Južna Afrika pokrajina južno od rek Cunene, Cubango in Zambezi, ki jo sestavljajo države Bocvana, Južna Afrika, Lesoto, Namibija, Svazi in Zimbabve ter južni del Mozambika.

Zaradi navedene neenotnosti, ki odraža različne poglede na regionalizacijo »črne« celine, se nakažuje primerna rešitev v smeri imenske dvojnosti Južna Afrika za državo (za njeno kratko ime) in južna Afrika za regijo oziroma država Južna Afrika proti regija južna Afrika.

Podobnih problemov je še nekaj, na primer Luksemburg, ki je samostojna država in hkrati tudi pokrajina v sosednji Belgiji, ali Makedonija, ki je samostojna država in pokrajinska enota v sosednji Grčiji.

8 Problematika poimenovanja Moldavije

Da je poimenovanje držav v mednarodnih odnosih občutljivo pravno in politično vprašanje, dokazuje več novodobnih jezikovnih, tradicionalnih in političnih soočenj na primeru poimenovanja države Moldavije. Ta država se je namreč pred leti lotila skrbno načrtovane diplomatske akcije za njeno vsesplošno mednarodno preimenovanje iz Moldavije v Moldovo.

Država, ki je nastala po razpadu Sovjetske zveze in je samostojna od 27. avgusta 1991, si je nadelo uradno kratko in uradno polno ime *Republica Moldova*, v angleščini *Republic of Moldova* in v francoščini *République de Moldova*. Pod tem uradnim imenom sklepa mednarodne pogodbe, uporablja ga v mednarodnih odnosih in aktih, diplomatski korespondenci, z njim nastopa v Združenih narodih in drugih mednarodnih organizacijah. Z imenom Republika Moldova je Republika Slovenija 27. decembra 1991 to državo tudi priznala, ta naziv pa je odtelej prisoten v diplomatski korespondenci med državama, tudi v sporazumu o vzpostavitvi diplomatskih odnosov z dne 27. oktobra 1993. Moldavija se je za preimenovanje odločila zaradi diskontinuitete z nekdanjo Sovjetsko socialistično republiko Moldavijo, ki je obstajala v drugačnih okoliščinah in je imela drugačen pravni status.

V Sektorju za mednarodno pravo Ministrstva za zunanje zadeve si seveda prizadevajo na široko uveljaviti imeni Moldova oziroma Republika Moldova, kar pa je navzkriž z doslej uveljavljenim, močno zakoreninjenim tradicionalnim poimenovanjem Moldavija. V dokumentu Sektorja za mednarodno pravo z naslovom Poimenovanje držav v mednarodnih odnosih (2006) je med drugim zapisano: »*To v jezikovnem smislu majhno, vsebinsko pa pomembno preimenovanje (opomba avtorjev: iz Moldavije v Moldovo namreč) narekuje rabo novega naziva tudi v slovenskem jeziku, podobno kot v vseh drugih primerih preimenovanj držav*«.

Vodja Sektorja za mednarodno pravo Ondina Blokar je v svojem dopisu po elektronski pošti (3. 7. 2006) šla še korak dlje, ko navaja: »... *uradni naziv moldovske države ne vsebuje besede Moldavija, zato tega termina v uradnih stikih in nastopih ni mogoče uporabljati niti v slovenski jezikovni varianti. Iz istih razlogov tudi uradno govorimo o moldovskem narodu in moldovskem (ne romunskem) jeziku. ... V slovenski pravopis in jezikovni standard je tako potrebno vpeljati (pravi) naziv nove države, kot je registriran*

v ZN (pri čemer nam podomačenje uradnega naziva *Republica Moldova* ne bo povzročalo jezikovnih težav). ... Naša država je z Republiko Moldovo od leta 1993 sklenila 9 dvostranskih pogodbenih in nepogodbenih aktov, od katerih so štirje že bili objavljeni v Uradnem listu Republike Slovenije – Mednarodne pogodbe. Brez soglasja pogodbenic o uradnem nazivu te države teh aktov ne bi bilo mogoče skleniti. ... Kar pa zadeva sporazume ES z Moldovo, nam vpogled v jezikovne različice sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko skupnostjo in Republiko Moldavijo o uvedbi sistema dvojne kontrole brez količinskih omejitev za izvoz nekaterih jeklenih izdelkov iz Republike Moldavije v Evropsko skupnost iz leta 2004 ter Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Republiko Moldavijo o nekaterih vidikih zračnih prevozov iz leta 2006 pokaže, da od prevladujoče uporabe imena *Moldova* poleg slovenske odstopajo češka, nemška, grška, nizozemska, slovaška in švedska različica (kar pa ne more biti razlog za takšno slovensko ravnanje).«

Takšna stališča so z jezikovnega zornega kota nesprejemljiva. Moldavija je tako kot vsaka druga država sicer res uradno določila, kako se njeno ime zapisuje in glasi v njenem uradnem jeziku, to je v romunščini, pa tudi v angleščini in francoščini, kar pa še ne pomeni, da se mora enako zapisovati in glasiti tudi v slovenščini, ali v nemščini, španščini, arabščini. Če je besedilo v romunščini, je normalno, da je tudi ime države v romunščini, če pa je v slovenščini, se ravna po slovenskem jezikovnem standardu. Ime Moldavija je namreč del slovenske jezikovne dediščine že od Cigaletovega Atlanta (1869–1877) dalje, in to tako za poimenovanje naravne, zgodovinske oziroma kulturne pokrajine, ki si jo delita Romunija in Moldavija, kot tudi za poimenovanje politične entitete v vzhodnem delu te pokrajine. To ime so doslej navajali in uporabljali Slovenski pravopis (2001), prav vsi slovenski atlasi, druga strokovna literatura, šolski učbeniki in laična javnost (Kladnik 2006a, 414).

Prav tako je v dopisu Sektorja za mednarodno pravo nepopolno navajanje držav, ki ne sprejemajo poimenovanja *Moldova*. Podrobnejša analiza rabe imen *Moldavija* oziroma *Moldova* v raznih evropskih jezikih je namreč pokazala (preglednica), da se prvo ob češkem, grškem, nemškem, nizozemskem, slovaškem in švedskem jeziku prevladujoče rabi še v francoščini, španščini, italijanščini, portugalski, danščini, luksemburščini, poljščini, litavščini, malteščini, ruščini (uradno je Rusija sicer pristala na polno ime *Republika Moldova*), hrvaščini in makedonščini, kjer pa se enakovredno pojavlja tudi različica *Moldova*. Iz navedb je razvidno, da so se nekatere države že uklonile moldavijskim pritiskom, nekatere pa so nasprotja v diplomatskem duhu rešila tako, da so izraz *Moldova* uporabile v uradnem polnem imenu države, na primer Republik *Moldau* v nemščini.

Ob vseh teh pritiskih član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije dr. Janez Dular odgovarja: »... Naši diplomati se seveda lahko odločijo, da bodo kot znamenje posebne vljudnosti in prijaznosti ali iz drugih razlogov (gospodarski interesi?) ustregli želji oziroma zahtevi druge države in bodo tudi v slovenskem besedilu uporabili različico imena v romunščini, nimajo pa pravice razglašati, da je taka raba obvezna v vseh slovenskih uradnih besedilih oziroma, da je to slovenski jezikovni standard. Prav tako na Ministrstvu za zunanje zadeve s posebnostmi diplomatskih listin ne bi smeli pritiskati na rabo v vseh drugih slovenskih besedilih, zlasti ne na 'naravni' jezikovni občutek medijev in vse civilne družbe...«.

Zaradi popolnosti obravnave te zapletene problematike je vseeno treba omeniti, da je nekaj imen držav, ki smo jih prevzeli v originalni predlagani obliki oziroma v bolj ali manj podomačeni obliki. Predstavniki prve skupine sta *Burkina Faso* (nekdanja *Zgornja Volta*) in *Sierra Leone*, druge pa *Mjanmar* (nekdanja *Burma*) in *Šrilanka* (nekdanji *Cejlon*). Na drugi strani so tudi države, katerih slovenska kratka imena odstopajo od njihovega uradnega kratkega imena. Takšni sta že vpeljani imeni *Južna Koreja* in *Severna Koreja*, pridružili pa se naj bi jima še imeni *Vzhodni Kongo* in *Zahodni Kongo*. Morda še bolj izrazita primera sta imeni države *Slonokoščena obala* in najmlajše neodvisne države *Vzhodni Timor*, ki bi se, sledeč njihovem uradnemu angleško-francoskemu poimenovanju, morali preimenovati v *Côte d'Ivoire* (to francosko ime je zdaj namesto angleškega *Ivory Coast* uradno sprejeto tudi v angleščini!) oziroma *Timor-Leste*. Ker sta zaradi tradicije obe originalni imeni za nas nesprejemljivi tako v kratki kot v uradni kratki in uradni polni obliki imena, ju naj bi v podomačeni obliki še vnaprej uporabljali v vseh treh obravnavanih poimenovanjih, kar velja tudi za *Moldavijo*.

Preglednica: Kratka in polna uradna imena Moldavije v različnih jezikih (medmrežje 5).

jezik	kratko uradno ime	polno uradno ime
angleški	Moldova	Republic of Moldova
nemški	Moldawien	Republik Moldau
nizozemski	Moldavië	Republica Moldova
luksemburški	Moldawien	–
danski	Moldavien	Republiken Moldavien
švedski	Moldavien	–
francoski	Moldavie	République de Moldavie
španski	Moldavia	República de Moldavia
italijanski	Moldavia	Repubblica de Moldavia
portugalski	Moldávia	Republica Moldova; República Moldávia
poljski	Moldawia	Republika Moldawii
češki	Moldavsko	Moldavská republika
slovaški	Moldavsko	Moldavská republika
litvanski	Moldavija	Moldavijos Respublika
latvijsko	Moldova	–
estonski	Moldova	Moldova Vabariik
finski	Moldova	Moldovan tasavalta
grški	Μολδαβία	Δημοκρατία της Μολδαβίας
madžarski	Moldova	Moldovai Köztársaság
malteški	Moldovja	–
gelski	Mholdóiv	Poblacht na Moldóive
esperanto	Moldavio	–
romunski	Republica Moldova	–
bolgarski	Moldova	Republika Moldova
ukrajinski	Moldova	Respublika Moldova
ruski	Moldavija	Respublika Moldova
hrvaški	Moldavija	Republika Moldavia
makedonski	Moldavija; Moldova	–

9 Sklepno razmišljanje

S problematiko ne povsem dorečenih imen kot so Moldavija ali Moldova, Vzhodni Timor ali Timor Leste, Slonokoščena obala ali Côte d'Ivoire se odpirajo nova polja za nadaljnjo obravnavo imen držav. Zanimivo je, da so Angleži kot narod z dolgotrajno kolonialno tradicijo, med katero so spreminjali brezštevna domačinska imena širom sveta, vsa tri navedena izvirna imena sprejeli brez zadržkov, podobno kot ob uveljavitvi pinjina ime kitajskega glavnega mesta Beijing namesto prej uveljavljenega Pekinga.

V svetu bo gotovo še vnaprej prihajalo do političnih sprememb, ki bodo narekovale nove in nove potrebe po podrobni obravnavi in spreminjanju standardiziranih oblik imen nekaterih držav in odvisnih ozemelj. Ker lahko vsaka država v vsakem trenutku poljubno spremeni svoje uradno kratko ali uradno dolgo ime, s čimer pa se morajo strinjati ostale države, članice OZN, Mednarodni standard ISO 3166-1 ni nekaj dokončnega, ampak se spreminja glede na spremembe, ki jih prijavljajo posamezne države. Tako Grčija Makedoniji ne dovoli uporabljati njenega imena Makedonija, ki je zato morala kot uradno polno ime prijavit Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija (angleško *Former Yugo-*

slav Republic of Macedonia ali kratko *FYROM*). Po izidu slovenskega standarda v letu 1996 so svoje uradno polno ime spremenile države Afganistan, Gvajana, Vatikan in Avstralija: Afganistan iz Republika Afganistan v Islamska država Afganistan, Gvajana iz Kooperativna republika Gvajana v Republika Gvajana, Vatikan iz Vatikanska mestna država (Sveti sedež) v Sveti sedež (Vatikanska mestna država), Avstralija pa iz Zveza Avstralija v Avstralija, tako da ima zdaj enaka neuradno, uradno kratko in uradno polno ime. Ker je tudi Slovenija članica te organizacije, mora upoštevati vse spremembe, zato se spreminja tudi Slovenski standard SIST ISO 3166.

Ena od trenutnih glavnih nalog Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije je, da ob pripravi najustrežnejših oblik imen držav in njihovi standardizaciji poskrbi tudi za njihovo bolj usklajeno rabo med najširšim krogom uporabnikov. V ta namen mora poskrbeti za poenotenje sprejetih rešitev v predvidenih novih izdajah slovenskega pravopisa.

Zato je že navezala stike s pravopisno komisijo, ki jo vodi akademik dr. Jože Toporišič. Ta si je že temeljito ogledal pripravljene predlog podkomisije. Z vsemi dodatnimi rešitvami se strinja, zaradi še večje usklajenosti pa predlaga še podomačitev nekaterih imen odvisnih ozemelj, ki jih je podkomisija zaradi oddaljenosti in manjše prepoznavnosti pustila v izvirni obliki. Takšna so imena že omenjenega, Novi Zelandiji svobodno pridruženega otoka Niue namesto podomačenega Nive, francoske ozemeljske skupnosti v Komorskih otokih, otoka Mayotte namesto podomačenega Majote in britanskega čezmorskega ozemlja Pitcairn kot skupnosti štirih otokov (Pitcairn, Henderson, Ducie in Oeno) namesto podomačenega Pitkajrn.

Neuskklajeni pa ostajata še imeni države Sierra Leone, za katerega podkomisija predvideva rabo izvirsne imenske oblike, Toporišič pa se nagiba k pisni podomačitvi v smeri redukcije dvojnega r, torej za obliko Siera Leone, ter države Papuanska Nova Gvineja, glede katerega predsednik pravopisne komisije še ni podal svojega mnenja.

10 Viri in literatura

Atlant. Matica Slovenska. Ljubljana, 1869–1877.

Atlas sveta za šolo in dom. Cankarjeva založba, Ljubljana, 1995.

Atlas sveta. Cankarjeva založba, Ljubljana, 1991.

Geografski terminološki slovar. Ljubljana, 2005.

Kladnik, D. 2005: Geografov pogled na tuja zemljepisna imena v Slovenskem pravopisu 2001. Geografski vestnik 77-2. Ljubljana.

Kladnik, D. 2006a: Tuja zemljepisna imena v slovenskem jeziku; razvojni vidiki in problematika njihove rabe. Doktorska disertacija. Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Ljubljana.

Kladnik, D. 2006b: Tuja zemljepisna imena v slovenskem jeziku; razvojni vidiki in problematika njihove rabe. Doktorska disertacija, priloga. Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Ljubljana.

Kladnik, D. 2007: Pogledi na podomačevanje tujih zemljepisnih imen. Georitem 2. Ljubljana.

Kladnik, D., Perko, D. 2004: Tuja geografska imena. Družinski atlas sveta. Slovenska knjiga. Ljubljana.

Letopis cerkve na Slovenskem. Ljubljana, 1991.

Medmrežje 1: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_country_name_etymologies (18. 5. 2006).

Medmrežje 2: http://en.wikipedia.org/wiki/South_Africa (18. 10. 2006).

Medmrežje 3: http://en.wikipedia.org/wiki/Southern_Africa (18. 10. 2006).

Medmrežje 4: http://en.wikipedia.org/wiki/Official_names_of_South_Africa (25. 4. 2007).

Medmrežje 5: <http://wikipedia.org/wiki/Moldavia> (3. 7. 2006).

Natek, K., Natek., M. 2006: Države sveta. Ljubljana.

Natek, K., Perko, D., Žalik Huzjan, M. 1993: Države sveta 1993. DZS. Ljubljana.

- Perko, D. 1996a: Sporna imena držav v slovenskem jeziku. Geografski obzornik 43-3. Ljubljana.
- Perko, D. 1996b: Standardizirana imena držav v slovenskem jeziku. Geografski obzornik 43-4. Ljubljana.
- Perko, D. 2001: Zgoščeni imenik zemljepisnih imen Slovenije = Concise gazetteer of Slovenia. United nation series of national gazetteers. Ljubljana.
- Poimenovanje držav v mednarodnih odnosih. Tipkopis. Sektor za mednarodno pravo Ministrstva za zunanje zadeve. Ljubljana, 2006.
- Slovenski pravopis 2001. Ljubljana.
- Slovenski standard SIST ISO 3166:1996. Ljubljana, 1996.
- Veliki atlas sveta. DZS. Ljubljana, 1996.
- Veliki atlas sveta. Istituto Geografico De Agostini, Prenovljena izdaja. DZS. Ljubljana, 2005.
- Veliki družinski atlas sveta. DZS, Ljubljana, 1992.
- Veliki splošni leksikon v osmih knjigah. DZS. Ljubljana, 1997–1998.

11 Summary: Problematic country names in Slovene language

(translated by Donald F. Reindl)

All of the geographical names used around the world are divided into endonyms and exonyms. An endonym is a geographical name of a place in one of the languages spoken in the territory of that place, and an exonym is a geographical name of a place in a language that is not spoken in that place if it differs from the endonym in that place. For instance, the geographical name *Nemčija* is a Slovenian exonym for the German endonym *Deutschland*, whereas the geographical name *Latvija* is not a Slovenian exonym for the Latvian endonym *Latvija* because both names denoting the same place are the same.

Non-uniform use of geographical names causes communication problems. Consequently, there has been a consistent need for more uniform use; in its most extreme form, this is represented by standardized geographical names. However, standardization requires a special procedure. In Slovenian only the names of settlements, countries, and specific dependent territories have been standardized, as well as all the geographical names in the territory of the Republic of Slovenia used on 1 : 1,000,000 and 1 : 250,000 scale maps, produced especially for this purpose.

International activities in geographical names are directed by the United Nations, which established a professional working body in 1959 called the United Nations Group of Experts on Geographical Names (UNGEGN).

The UNGEGN organizes working groups to conduct thorough research on the most important groups of geographical names. There are currently 10 active working groups, and group number one is the Working Group on Country Names, which demonstrates how important and sensitive country names can be in daily communication. Perhaps the most important fact here is that each country proposes its official short and full names in its official language(s), as well as in English and French; however, all other UN members must agree with the proposals.

The International Organization for Standardization also uses the list of official country names on the UN bulletin as a reference source for its standards. The most important international standard is called the Codes for the Representation of Names of Countries and Their Subdivisions (ISO 3166). It was first published in 1974. Since 1997 it has been divided into three parts: sub-standard 3166-1 contains the names of countries and some relatively independent territories, sub-standard 3166-2 contains the names of countries and their subdivisions, and sub-standard 3166-3 contains the names of former countries or formerly used names of current countries. The last version of the first sub-standard was published on 15 November 2006 and is known as ISO 3166-1:2006. An updated edition is planned for 2008.

When Slovenia joined the UN in 1992, it also agreed to respect all the resolutions on geographical names. The Slovenian government's Commission for the Standardization of Geographical Names has

been active since 1986. It is headquartered at the Anton Melik Geographical Institute at the Slovenian Academy of Sciences and Arts, and is composed of experts in geography, cartography, linguistics, and history, as well as user representatives.

In order to address the names of countries more thoroughly, the Commission established the Subcommission for Country Names. The Subcommission established that the inconsistent use of individual names of countries at various levels and in various areas is also the result of differences between the names of countries used in the Slovenian standard SIST ISO 3166:1996 and the lexicographical section of the new 2001 Slovenian normative guide.

In their efforts to unify this inconsistent use, the Subcommission's members sought to address the entire corpus of names and specific principles defined in advance as uniformly as possible; these principles included consistently using the common noun element *otoki* 'islands' instead of *otočje* (idem) on the right side of multi-word names, adapting the names of countries named after saints or noble families, and the use of short names of countries in line with everyday usage. The Subcommission adopted a series of solutions and submitted them for further standardization. The names *South Africa* (official short name) and the *Republic of South Africa* (full official name), and *Moldova* (official short name) and the *Republic of Moldova* (full official name) proved to be especially puzzling. The names for Moldova do not comply with the country's proposals of its official names in the UN.

One of the main tasks of the Slovenian government's Commission for the Standardization of Geographical Names is not only to prepare and standardize the most suitable forms of country names, but also to render their use more uniform among the widest possible circle of users. To this end, it strives to unify the solutions adopted in planned new editions of the Slovenian normative guide. It has therefore established contact with the normative guide committee, which welcomes the majority of solutions proposed and agrees with them because of their systematic nature.

